

Hessel Agema,
melkveehouder in
Kollumerpomp:
'Onze koeien eten
2 kilo droge stof per
dier per dag extra'

Ervaringen uit de praktijk:

Jos en Margret de Kleijne,
melkveehouders in Land-
horst: 'De structuur en
natuurlijke mineralen komen
ten goede aan de gezond-
heid van het vee'

Jacco en Theo Keuper,
vleesveehouders in
Megchelen: 'De smaak
van kruidenrijk grasland
vind je terug in het
vlees'

Colofon:

Deze flyer is een initiatief van het praktijknetwerk 'Natuurlijk kruidenrijk gras voor de veehouderij' en Skalsumer Natuurbeheer, met dank aan de provincie Fryslân, Triodos Foundation, Limagrain, Mulder Agro en Bumahandel voor het tot stand komen van deze uitgave.

Tekst: Cowtalk, opmaak: Studio ierdwyfke, druk: Drukwerkdeal.nl

Voor meer informatie is er een uitgebreide brochure beschikbaar over kruidenrijke graslanden op <http://edepot.wur.nl/295728> of www.beheerweidevogels.nl

provinsje fryslân
provincie fryslân

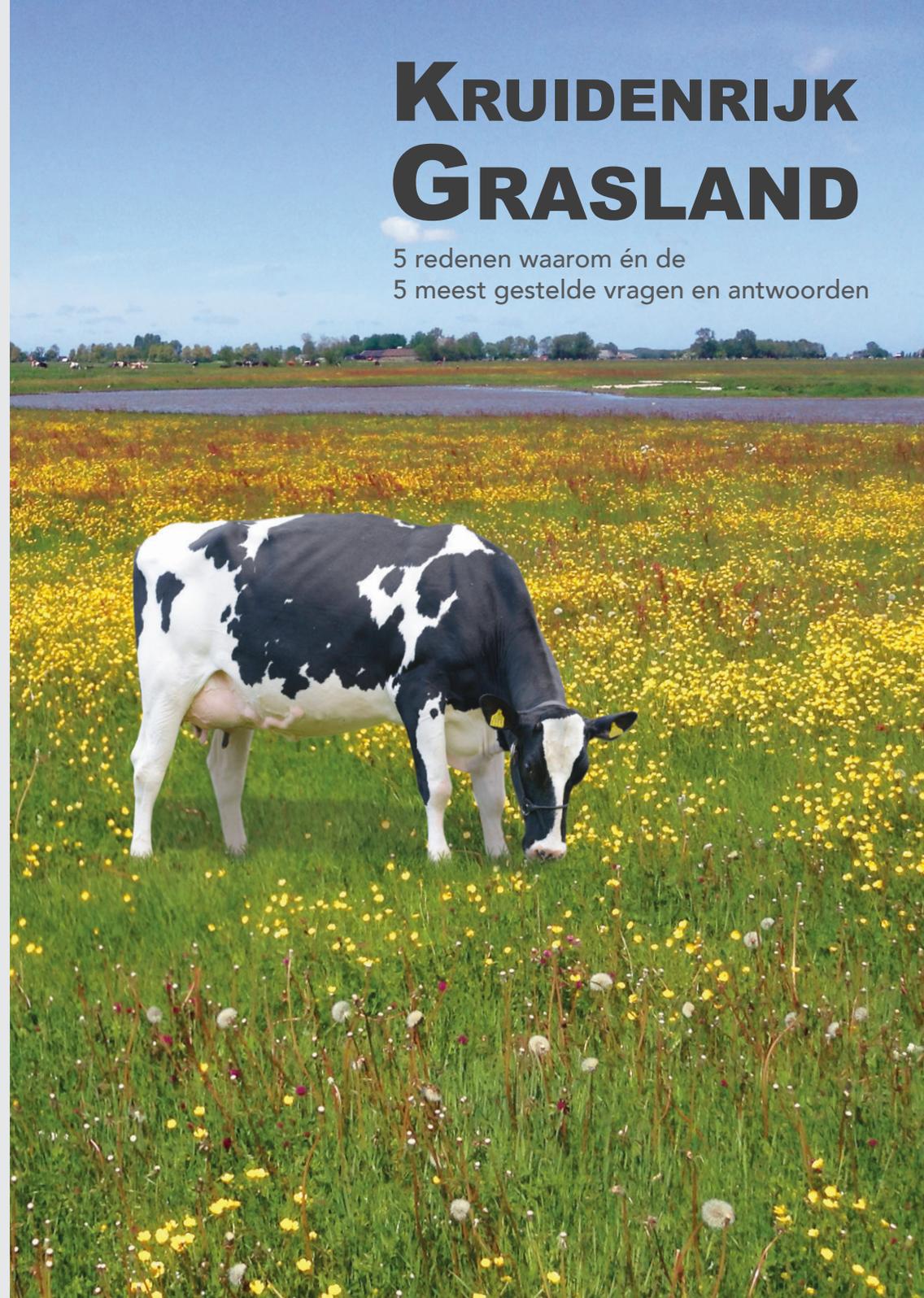

Triodos Foundation

KRUIDENRIJK GRASLAND

5 redenen waarom én de
5 meest gestelde vragen en antwoorden

Daarom

zou elke melkveehouder kruidenrijk grasland moeten hebben:

1 Hogere opname, meer melk

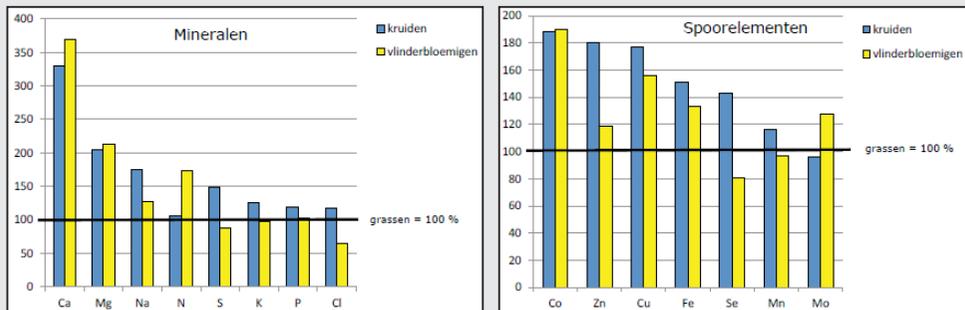
Afwisseling van spijs doet eten, dat geldt ook voor de koe. In de meeste graslanden staan maar 5 verschillende soorten grassen. Naast het hoogproductieve Engels raaigras zorgt kruidenrijk grasland voor meer smaak en variatie in het rantsoen en een hogere opname en dus meer melk.

2 Ideaal voer voor droge koeien

Het kruidenrijk grasland oogsten als hooi is ook prima voer voor droge koeien. Het bevat zo'n 750 VEM en 50 DVE. Het is dankzij meer suikers heel erg smakelijk en zorgt voor gezonde pensvulling. Door de juiste verhouding tussen kat- en anionen en Ca/P krijgt de droge koe de beste voorbereiding op de volgende lactatie. Overigens is het -gewonnen als hooi- ook goed voer voor kalveren om hun pens te ontwikkelen.

3 Met gezonde kruiden

Kruiden zijn gezond. Zo bevat smalle weegbree Aucubine, dat bacteriën op afstand houdt. In paardenbloemen zit Taraxine en dat drijft vocht af en ondersteunt de lever- en nierfunctie. Kruiden dragen bij aan de gezondheid, verbeteren de weerstand en helpen het antibioticagebruik te verminderen. Ook bevatten kruiden en vlinderbloemigen meer mineralen, spoorelementen en anti-oxidanten.

4 Structuur

Een koe is een herkauwer en in veel rantsoenen is structuur een beperkende factor. Gras wordt jong gemaaid om zoveel mogelijk eiwit en energie te oogsten. Voor maïs geldt ondertussen ook dat er weinig structuur meer inzit. Samen met krachtvoer en (natte) bijproducten ontbreekt zo voor de koe de noodzakelijke structuur. Kruidenrijk grasland leent zich bij uitstek als structuurbron, met extra ADL. Het vervangt aankopen zoals stro of luzerne.

5 Goed voor biodiversiteit

Weidevogels houden van biodiversiteit. Variatie in gewassen en ook gewashoogtes zorgen ervoor dat meer kuikens overleven, dankzij veel insecten en schuilplekken. Kruidenrijk grasland zorgt zo voor mens, dier en een fraai platteland.

De 5 belangrijkste vragen en antwoorden over kruidenrijk grasland:

Wat zit er in kruidenrijk grasland?

Er zijn verschillende soorten kruidenrijk grasland, afhankelijk van de grondsoort en het beheer. Naast vanzelfsprekend Engels raaigras en ruwbeemdgras, kunnen er ook kamgras, beemdlangbloem, grote vossenstaart, reukgras, roodzwenkgras, paardenbloem, kruipende boterbloem, smalle weegbree, duizendblad en verschillende soorten klavers in voorkomen.

Hoe krijg ik kruidenrijk grasland?

Door grasland minder intensief te beheren, dus met lagere bemesting. Dit gaat het best op gronden die al enigszins verschaald zijn. Kruiden en zaden in de grond krijgen dan meer kans. Percelen met (natuurlijke) beperkingen lenen zich hiervoor. In de praktijk blijken ook vooral perceelsranden en stroken langs het kavelpad kansrijk. Zo kan elke melkveehouder laagdrempelig wat kruidenrijk gras telen, maar ook nieuw inzaaien met een kruidenrijk mengsel hoort tot de mogelijkheden.

Hoe onderhoud ik het?

Door beperkt te bemesten, anders gaat de soortenrijkdom verloren. Denk aan 15 ton ruige mest en, afhankelijk van de maaidatum, 0-15 kuub drijfmest per hectare per jaar en geen kunstmest (gaat niet samen met vlinderbloemigen). Het is heel belangrijk de mestgift goed af te stemmen op het moment van maaien, om te voorkomen dat het gewas gaat legeren waardoor de kwaliteit (en de geur) terugloopt. Kiezen voor grassen en kruiden met een late doorschietdatum helpt hier ook bij. Hooien heeft de voorkeur. Bij inkuilen luidt het advies niet te droog (40-45%), kort snijden en het liefst oogsten in balen.

Wat is de productie van kruidenrijk grasland?

De productie ligt tussen 5 en 8 ton drogestof per hectare en dus lager dan intensief bemest grasland. Voordeel is wel dat dankzij de mix aan grassen en kruiden er bij verschillende groeiomstandigheden altijd een soort is die optimaal kan groeien. De grote vossenstaart bijvoorbeeld doet het goed in het voorjaar, reukgras en kamgras kunnen goed tegen droogte.

Wat betekent het voor de melkproductie?

Voer- en productieproeven laten zien dat 25-30% kruidenrijke graskuil in het rantsoen geen melkproductie kost. De verklaring zit met name in een betere benutting door een tragere passagesnelheid in de pens. Er zijn nog veel vragen over de rol die kruiden hierin spelen, maar de praktijkresultaten zijn opvallend en zeker de moeite waard.